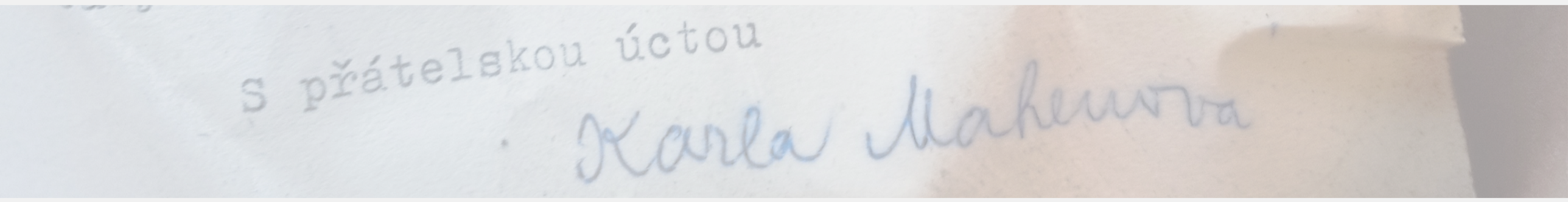
Restaurování nálezu z kamen v Mahenově památníku

Miluše Kolísková, Moravský zemský archiv v Brně
Knihovna Jiřího Mahena v Brně

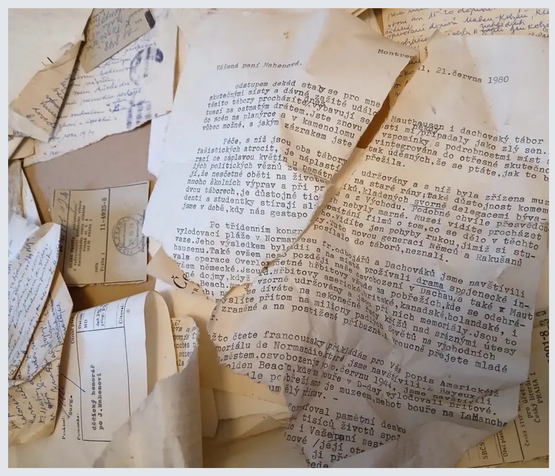

V roce 2024 byl Moravský zemský archiv v Brně požádán Mahenovou knihovnou, jejíž součástí je Mahenův památník, o vyslání restaurátora k odbornému vyjmutí množství písemností, které se nacházely v litinových kamnech v původní pracovně Jiřího Mahena. Nebylo jasné, co všechno se uvnitř kamen vlastně nachází. Postupně byl z kamen vyjmut různorodý materiál, který zaplnil pět krabic. Vyjmuté písemnosti, ale i ostatní papírový materiál byl předán odborným pracovníkům památníku k roztřídění a zaevidování.

Proces vyjmutí nálezu z kamen

Koncem roku 2025 byl nález předán k restaurování do Moravského zemského archivu v Brně. Jednalo se převážně o korespondenci manželky Jiřího Mahena, paní Karly Mahenové. Kromě písemností byly nalezeny i věci běžné denní potřeby jako noviny, balicí papíry, obaly od čokolády a bonbónů, pásky do psacího stroje a další drobnosti.

Mezi nalezenými dokumenty se nacházely strojopisy i ručně psané texty, kde byla jako záznamový prostředek použita tužka či kuličkové pero. Na obálkách i pohlednicích byla poštovní razítka. Všechen nalezený materiál byl silně znečištěn prachem a sazemi z topeniště kamen. Opakující se problematikou byly zlomy, ohyby a roztržení na dvě nebo více částí. Charakter poškození odpovídal záměru jejich zničení.

Nálezový stav

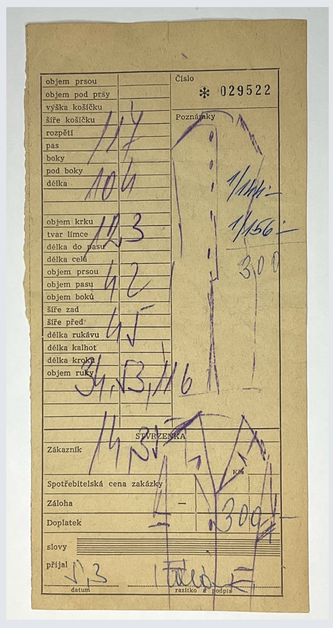

Dokumenty vyjmuté z kamen byly zbaveny hrubých nečistot muzejním vysavačem a následně bylo přistoupeno k šetrnému mechanickému čištění pomocí různých druhů pryží, latexových hub či prášku Wishab. Vybrané dokumenty prošly i procesem mokrého čištění s následným doklížením. Tomuto kroku předcházela zkouška rozpustnosti záznamových prostředků. Fixace razítek byla provedena taveninou cyklododekanu. Jednotlivé části dokumentů byly seskládány, vyrovnány a slepeny. K restaurování byly použity různé gramáže azobarvivy tónovaných japonských papírů. Pro lepení byl vybrán 4% roztok Tylose MH 6000. Jednotlivé zrestaurované dokumenty byly proloženy papírem archivní kvality a uloženy v ochranných obalech.

Všech 261 kusů zrestaurovaného materiálu bylo navráceno a uloženo v Knihovně Jiřího Mahena v Brně. Zde proběhla jeho digitalizace. Následně byl obsah kamen prezentován veřejnosti na *Výstavě unikátního nálezu z Mahenova památníku*.

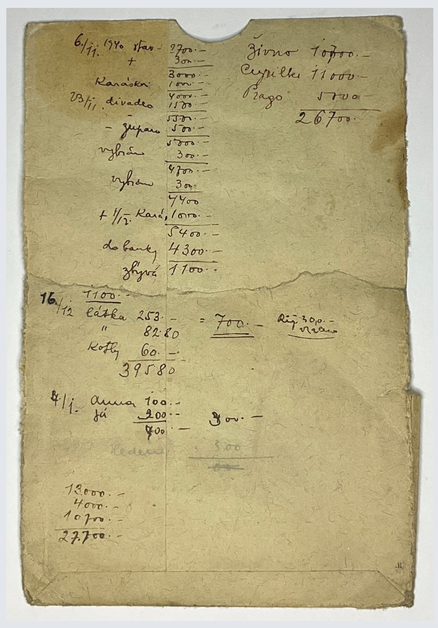
Ukázky nálezu po restaurování

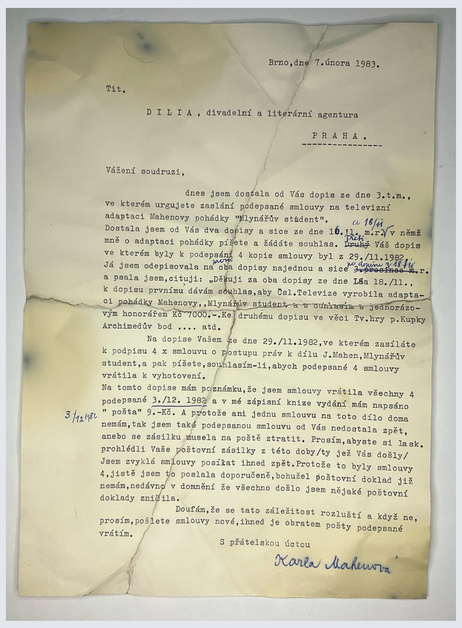

Restaurovaná kartonáž a pásky do psacího stroje

Objednávka šatů s konkrétními mírami paní Karly Mahenové

Osobní rozpočet paní Karly Mahenové

Dopis pro divadelní a literární agenturu

MORAVSKÝ ZEMSKÝ ARCHIV V BRNĚ

Knihovna Jiřího Mahena v Brně